

Toimintakertomus vuodesta 2021

Vuosi 2021 oli Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seuran 86. toimintavuosi. Säännöissä määritellyn tehtävänsä mukaan seura edisti vuoden aikana kasvatuksen ja koulutuksen historian tutkimusta ja tuki sen harrastusta. Seura julkaisi *Kasvatus & Aika* -aikakausjulkaisua ja *Koulu ja menneisyys* -vuosikirjaa. Lisäksi seura julkaisi kotisivuillaan Kasvatuksen historian ENSYklopedia -sivustoa. Seuran julkaisutoiminta oli avoimesti saatavilla ilman tilaus- tai jäsenmaksuja. Edellisten vuosien tapaan seura teki yhteistyötä muiden tieteellisten seurojen sekä kasvatusta ja historia-alan toimijoiden kanssa.

Seuran hallitukseen kuuluivat toimintakautena 2021 Jukka Rantala (puheenjohtaja), Mervi Kaarninen (varapuheenjohtaja), Essi Jouhki (sihteeri), Lauri Kemppinen (taloudenhoitaja), Kirsi-Maria Hytönen, Sofia Kotilainen, Arto Nevala, Karoliina Puranen-Impola, Janne Sääntti ja Matti Taneli.

Hallitus kokoontui vuoden 2020 aikana kahdeksan kertaa. Hallituksen tukena toimi kolme toimikuntaa: kuukausiesityksistä ja seminaareista vastaava toimikunta, johon kuuluivat Mervi Kaarninen (puheenjohtaja), Essi Jouhki ja Jukka Rantala; vuosikirjatoimikunta, johon kuuluivat Janne Sääntti (puheenjohtaja), Lauri Kemppinen, Sofia Kotilainen, Arto Nevala, Karoliina Puranen-Impola, Mikko Puustinen ja Antti Saari; kasvatuksen historian ENSYklopedia -julkaisualustan toimikunta, johon kuuluivat Matti Taneli (puheenjohtaja), Mika Perälä ja Juhani Tähtinen.

Seuran jäsenmaksu oli aiempaan tapaan 30 euroa, opiskelijajäsenmaksu 15 euroa. Jäsenmaksun maksaneita jäseniä seurassa oli toimikauden lopussa 59.

Koronapandemian takia eduskunta oli hyväksynyt yhdistyslakiin väliaikaisen poikkeamisen. Sen mukaan yhdistyksen sääntömääräinen kokous voitiin järjestää etäyhteydellä. Seuran kevätkokous pidettiin 26. huhtikuuta ja syyskokous 8. marraskuuta etäyhteyden välityksellä. Kevätkokous vahvisti seuran tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden vastuuvollisille. Syyskokous hyväksyi seuran toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2022. Syyskokous valitsi erovuoroiset jäsenet, Essi Jouhkin, Mervi Kaarnisen ja Lauri Kemppisen, uudelleen hallitukseen. Seuran toiminnantarkastajiksi toimintakaudelle 2022 valittiin Sirkka Ahonen ja Jan Löfström (varalle Mikko Puustinen ja Jari Salminen).

Seuran esitelmätoiminta jatkui koronapandemian aiheuttaman välivuoden jälkeen. Maanantaina 26. huhtikuuta Essi Jouhki esitelmöi teinikuntatoiminnan muistoista ja kokemuksista suomalaisissa oppikouluissa 1950–70-luvuilla. Tilaisuus pidettiin videoviestintäpalvelu Zoomin avulla.

Elokuun 24. päivänä seura järjesti Sata vuotta oppivelvollisuutta -seminaarin Helsingin yliopiston tiloissa Siltavuorenpenkereellä. Jukka Rantalalan avaussanojen jälkeen juhlaesitelmän piti professori Sirkka Ahonen. Seminaarissa kuultiin esitelmää, jotka käsittelivät oppivelvollisuudesta sen syntyä aikana käytyä keskustelua. Seminaari valotti myös näkökulmia oppivelvollisuuteen liittyviin

kysymyksiin, kuten erityistä tukea vaativien oppilaiden opetuksen järjestämiseen. Tilaisuudessa tarkasteltiin lisäksi oppivelvollisuuden laajentamista toiselle asteelle ja pohjustettiin keskustelua oppivelvollisuuden nykytilasta ja tulevaisuudesta.

Tilaisuudessa esityksen pitivät professorit Sirkka Ahonen otsikolla ”Kiistelty oppivelvollisuus” ja Markku Jahnukainen otsikolla ”Erityisopetus ja oppivelvollisuus: lyhyt historia ja nykytila” sekä dosentit Pilvi Torsti otsikolla ”Oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle sata vuotta oppivelvollisuuslain jälkeen” ja Liisa Granbom-Herranen otsikolla ”Oppivelvollisuus vai oppioikeus?”. Lisäksi KM Paula Alanen puhui teemasta ”Oppivelvollisuus tasavertaisen yhteiskunnallisen osallisuuden takaamisen keinona”. Koronarajoitusten takia yli kahdenkymmenen hengen kokoontumiset oli kielletty, joten paikan päälle otettiin esitelmöitsijöiden lisäksi yleisöä rajoitusten mukaisesti. Valtaosa yleisöstä osallistui seminaariin etäyhteydellä.

Esitelmöitsijät olivat laatineet omista aiheistaan artikkelit seuran vuosikirjaan, jonka otsikkona oli ”Oppivelvollisuus sata vuotta”. Teos sai näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa ja Tiedekirjan mainonnassa. Tiedekirja toteutti teoksesta myös podcastin, jossa näyttelijä Sanna Majuri luki otteita artikkeleista.

Seuran julkaisema *Kasvatus & Aika* -lehti ilmestyi kolme kertaa (viimeinen numero oli yhdistetty numero 3–4). Vuoden 2021 numeroissa ilmestyi 26 vertaisarvioitua artikkelia, 8 katsausta, 6 puheenvuoroa ja 7 kirja-arviota. Teemanumero ”Demokratia ja kasvatus” (numero 3–4), jonka vierailevana toimittajina olivat Risto Ikonen, Juhani Tähtinen ja Jyrki Hilpelä, oli peräti 458 sivun laajuinen.

Kasvatus & Aika sai joulukuussa 2021 Suomen tiedetoimittajain liitto ry:ltä 2 000 euron apurahan toimitustyön kehittämiseen vuonna 2022. Lisäksi aikaisemman päätoimittaja Kirsi-Maria Hytösen aktiivisesti yhdessä yhteistyötahojen kanssa edistämä Kotimaisten tiedejulkaisujen selvitys- ja koulutushanke tuli vuodenvaihteessa 2021–22 päätökseensä. Projektin tuloksina luotiin tilannekuva suomalaisen tiedetoimittamisen nykytilasta sekä tuotettiin verkkomuotoista koulutusmateriaalia niin tieteelliseen kirjoittamiseen kuin toimittamiseenkin. Uutena yhteistyökuviona ensiaskeleita otettiin myös kotimaisten kasvatusalan tiedelehtien vapaamuotoisessa ajatustenvaihdossa.

Kasvatus & Ajan päätoimittajina toimivat 1.8. saakka Kirsi-Maria Hytönen ja Hanna-Maija Huhtala (perhevapaalla). Toimitussihteerinä oli Essi Jouhki. Lisäksi lehteen oli palkattu oikolukija. Lehti haki keväällä 2021 uutta päätoimittajaa, päätoimittajan perhevapaan sijaista sekä uutta toimitussihteerä. Päätoimittajan kaksivuotiskaudelle valittiin Henri Pettersson ja perhevapaan sijaisuuteen 1.1.2022 alkaen Essi Jouhki. Maija Lanas toimi Petterssonin tukena siirtymäajan vuoden loppuun saakka. Uudeksi toimitussihteeriksi valittiin Jenna Pajunen, joka perehdytettiin tehtäviin syksyn aikana. Lehden toimittajina työskentelivät Riikka Hohti, Olli-Jukka Jokisaari, Henna Karppinen-Kummunmäki, Mikko Kohvakka, Sofia Kotilainen, Alina Kuusisto, Maija Lanas, Erkki Lassila, Antti Malinen, Pekka Mertala, Mari Mielityinen-Pachmann, Arto Nevala, Henri Pettersson, Tuure Tammi, Minna Uitto ja Ville Vuolanto.

Seuran julkaisualustana toimi ENSYklopedia-sivusto. Vuoden 2021 aikana sivuston ”Kasvatus- ja koulumuistoja” -osastolla julkaistiin useita koulunkäyntiä kuvaavia muisteluja. Joensuun opettajankoulutuslaitoksen ja Turun yliopiston Rauman opettajankoulutusyksikön opiskelijat tuottivat muisteluja ”Koulu elämässäni” -muistelukeruuseen. Muisteluja kertyi yhteensä 135.

Aineisto, jonka tekijät luovuttivat arkistoitavaksi ja tutkimuskäyttöön, sijoitetaan toistaiseksi seuran arkistoon. Aineiston lopullinen sijoituspaikka päätetään myöhemmin.

ENSYklopedia-sivustolle on lisäksi ladattu tekstejä kasvatuksen historian tutkimuksesta sekä artikkeleita ja esseitä kasvatuksen klassikoista ja aatesuuntauksista. Sivuston tarjoaa näin materiaalia kasvatuksen historiaan perehtyville opiskelijoille ja alan harrastajille.

Seuran kotisivut toimivat keskeisenä tiedotuskanavana. Puheenjohtaja lähetti vuoden aikana jäsenille kahdeksan jäsenkirjettä. Sihteeri oli lisäksi jäseniin yhteydessä sähköpostilla.

Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura oli vuonna 2021 Tieteellisten seurain valtuuskunnan ja Suomen tiedekustantajien jäsen. Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura oli yksi kasvatuksen historian verkoston (vuodesta 2014 lähtien kasvatuksen historian ja filosofian verkoston) taustaseuroista.